

sacrifice namely: its slaughter, receiving of its blood in a vessel, bringing the blood to the altar and splashing it on the altar] were performed in the daytime, may be burned on the altar all that night. How so? Animal sacrifices whose blood was splashed [the last of its *matirav*] during the daytime, their *imurin* [sacrificial fats and parts] may be burned at night, until dawn breaks. So too, the parts of burnt-offerings are burned at night, until dawn breaks. But in order to distance people from negligence [i.e., they might postpone its burning until the last possible moment and thereby, possibly go over its time limit], the

Sages said that the *imurin* and the parts of a burnt-offering may only be burned until midnight. (3) Even though it is permissible to burn the *imurin* and the parts [of burnt-offerings] at night, we do not deliberately delay burning them. Rather, we make an effort to burn all of it in the daytime, for a commandment is [most] beloved in its proper time. Since we see that the burning of *imurin* and parts, although acceptable at night, cast aside the [prohibitions of burning on the] Sabbath [in order to burn them] at their proper time, and we do not wait to burn them until the conclusion of the Sabbath. [Therefore, we may deduce that it is preferable to burn them during the daytime.]

TAZRIA FOR THURSDAY

TORAH

תזריע ליום חמישי

תורה

יכין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה אחרונה דשם ב'ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

יד וּבְיוֹם הַרְאֹת בּוֹ בֶּשֶׂר חַי יִטְמָא: טו וְרֵאָה

(14) But on the day that an area of normal flesh appears in it, he becomes

RASHI

רש"י

(14) **But on the day that an area of normal flesh appears in it** — *If an area of normal skin grows on such a person [whose affliction covered all his skin],*

Scripture has already specified that an area of normal skin [within an affliction (see Rashi verse 10)] is a sign of impurity [so why is this verse necessary]? However, a case where an affliction was located on one of twenty-four tips of the limbs [an affliction upon such a place] is not deemed impure on account of an area of normal skin that appears within them, because, since these [limb tips] slope down on either side, [once an area of normal skin appears within the

מתיריו ביום מעלין אותו על המזבח כל הלילה. כיצד זבחים ששזרק דמם ביום מקטירין אימוריהן בלילה עד שיעלה עמוד השחר. וכן איברי העולות מקטירין אותן בלילה עד שיעלה עמוד השחר. וכדי להרחיק מן הפשיעה אמרו חכמים שאין מקטירין האימורין ואיברי העולה אלא עד חצות לילה: ג אף על פי שמתר להקטיר אימורין ואיברים בלילה אין מחזירין אותן לדעת אלא משתדלין להקטיר הכל ביום דחביבה מצוה בשעתה. שהרי הקטיר אימורין ואיברים אף על פי שבשרים בלילה דוחזין את השבת בזמן ואין מאחרין אותן למוצאי שבת:

חִיָּא יְהִי מִסָּאָב: טו וַיְחֹזֵי כַּהֲנָא
 ית בסרא חִיָּא וַיִּסְאָבְנִיה
 בסרא חִיָּא מִסָּאָב הוא סגירות
 הוא: טז או ארי יתוב בסרא
 חִיָּא וַיִּתְּפִיד לְמַחֲוֹר וַיִּתְּתִי
 לְוֹת כַּהֲנָא: יז וַיְחֹזֵנִיה כַּהֲנָא
 והא אתתפיד מכתשא למחור

הִפְתֵּן אֶת־הַבֶּשֶׂר הַחַי וְטִמְאוּ הַבֶּשֶׂר הַחַי
 טִמְאָה הוּא צִרְעַת הוּא: טז או כִּי יָשׁוּב
 הַבֶּשֶׂר הַחַי וְנִהְפֶּךָ לְלָבָן וּבֵא אֶל־הַכֹּהֵן:
 יז וּרְאֵהוּ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִהְפֶּךָ הַנֶּגַע לְלָבָן

impure. (15) When the priest sees the area of normal flesh, he must [pronounce] him impure. That normal skin is impure; it is *tzara'at*. (16) Alternatively, if the area of normal flesh once again turns white, he must come to the priest. (17) And the priest will look at it. Now, [if indeed] the affliction has turned

RASHI

affliction and intervenes, thus,] the affliction cannot be seen all at one glance [and therefore is not deemed impure]. If, however, such a tip of a limb altered [in its form], allowing its slanted facet to appear through fat e.g., when the tip of a limb healed and consequently became broad, and then an area of normal skin (מחיה) becomes visible within the affliction [thereby allowing the affliction to become visible all at one glance], Scripture

teaches us here, that in this case, the area of normal skin deems [the affliction] impure (see Torat Kohanim 13:86). But on the day [that an area of normal flesh] appears — [The verse could have simply said, “But when an area of normal flesh appears.” What does “on the day” come to teach us?] It teaches us that there are days on which [the priest] may see [i.e., examine the suspected affliction], and there are days on which [the priest] must not see it [i.e., when he must not examine it]. From here, our Rabbis have taught that a bridegroom is exempt [from having an affliction examined], throughout all of the seven days of the wedding feasts: for himself, his garments and his house. Similarly, during a Foot-Festival, people are exempt [from having an affliction examined], throughout all the days of the Festival. [In this way, in order to rejoice in their happy times, the bridegroom, and people on Foot-Festivals are given respite from possibly being pronounced impure] (Torat Kohanim 13:87). צרעת הוא (15) — [meaning, “it is tzara'at.” Here, as opposed to verse 8 (see Rashi there), the word for “it,” namely “hu” is masculine. Now, Rashi already explained in verse 8 that since the word tzara'at itself is feminine, thus the qualifying pronoun, hi also is feminine, so why in our verse here, is the word “it” in the masculine form?] Because [our verse says, “That normal skin is impure;

רש"י

שֶׁאֵין מִטְמֵאִין מִשׁוּם מַחֲזִיה לְפִי שְׂאִין נִרְאָה הַנֶּגַע
 כָּל־וּ בְּאֶחָד שְׁשׁוּפֵעַ אֵילָף וְאֵילָף, וְחֹזֵר רֹאשׁ הָאֲבָר
 וְנִתְגַּלָּה שְׁפֹעֵו עַל יְדֵי שְׁמֹן, כְּגֹן שֶׁהַבְּרִיא וְנִעֲשֶׂה
 רְחֹב וְנִרְאִית בּוֹ הַמַּחֲזִיה לְמִדְּנוּ הַכְּתוּב שֶׁתְּטִמְא:
 וּבִיּוֹם. מַה תִּלְמֹד לֹמַר? לְלִמֵּד, שֶׁיֵּשׁ יוֹם שֶׁאֵתָּה
 רוֹאֶה בּוֹ וְיֵשׁ יוֹם שֶׁאֵין אֵתָּה רוֹאֶה בּוֹ. מִכָּאֵן אָמְרוּ:
 חֶתָּן, נוֹתְנִין לוֹ כָּל שְׁבַעַת יְמֵי הַמִּשְׁתָּה, לוֹ, וְלְכִסּוֹתוֹ
 וּלְבֵיתוֹ, וְכֵן בְּרִגְלֵ, נוֹתְנִין לוֹ כָּל יְמֵי הַרְגְּלֵ:
 (טו) צִרְעַת הוּא. הַבֶּשֶׂר הַחַיָּא.

וַיִּדְכֵי כַהֲנָא יְת מַכְתָּשָׂא דְכִי
הוא: יח ובסרא ארי יהי ביה
במשפיה שחנא ויתסי:

וַיִּטְהַר הַכֶּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא: פ שלישי
יח וּבֶשֶׂר פִּי־יְהִיָּה בּוֹ־בַעֲרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא:

white, then the priest will [pronounce] the affliction pure. He is pure. (18) When [a person's] flesh has an inflammation on its skin, and it heals.

RASHI

it is tzara'at. "So, the word "it" is referring to] that skin [rather than to tzara'at. And since the word for skin, namely,] בשר is masculine [so too, its qualifying pronoun, "hu", is masculine]. (18) שחין — [This term] denotes

heat. Here, the flesh becomes heated due to the inflammation caused by the affliction, as opposed to [inflammation caused by] fire (Chullin 8a). **And it heals** — i.e., the inflammation becomes healed, [but not that the affliction is healed, for] on the place where the inflammation was located, another affliction appears.

רש"י

לשון זכר: (יח) שחין. לשון חמום, שנתחמם הבשר בלקוי הבא לו מחמת מכה, שלא מחמת האור: ונרפא. השחין העלה ארוכה ובמקומו עלה נגע אחר:

PROPHETS II Kings 5

נביאים מלכים ב פרק ה

יט ואמר לה אויל לשלם ואזל
מלותה כרוב ארעא: כ ואמר
גיחזי תלמידא דאלישע נביא
דיי הא מנע רבוני ית נעמן
ארמאה הדין מלקבלא מנה
ית דאייתי קיים הוא יי
אלהין ארהט בתרוהי ואסב
מנה מדעם: כא ורדף גיחזי
בתר נעמן וחזא נעמן גברא
רהיט בתרוהי ואתרכין מן
רתיכא לקדמותה ואמר השלם: כב ואמר שלם רבוני שלחני למימר הא כען דין אתו לותי תרין

יט וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאֶתוֹ כְּבֵרֶת אֶרֶץ:
כ וַיֹּאמֶר גִּיחֲזִי נֶעַר אֱלִישֶׁע אִישׁ הָאֱלֹהִים הִנֵּה ו
חֲשֹׁף אֲדֹנָי אֶת נַעֲמָן הָאֲרָמִי הִנֵּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֶת
אֲשֶׁר־הֵבִיא חֵי־יָדוּהָ פִּי־אִם־רַצְתִּי אַחֲרָיו וְלִקְחַתִּי
מֵאֶתוֹ מֵאוֹמָה: כא וַיִּרְדֹּף גִּיחֲזִי אַחֲרָי נַעֲמָן וַיִּרְאֶה
נַעֲמָן רֵץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל מֵעַל הַמַּרְכָּבָה לְקִרְאָתוֹ
וַיֹּאמֶר ו הַשָּׁלוֹם: כב וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם אֲדֹנָי שְׁלַחֲנִי

(19) And he said to him, Go in peace. So he departed from him a *kibrat aretz*. (20) But Gehazi, the servant of Elisha the man of God, said, Behold, my master has spared this Na'aman the Aramite, in not receiving from his hands that which he brought; as the Lord lives, I will surely run after him, and take something from him. (21) So Gehazi followed after Na'aman. And when Na'aman saw himself running after him, he let himself slip down from the chariot to meet him, and he said, Is all well? (22) And he said, All is well. My

RASHI

(19) *Kibrat aretz* — a measurement of land. (21) ויפול — [as the Targum:] ואתרכין,

(יט) כְּבֵרֶת אֶרֶץ. שם מדה של קרקע: (כא) ויפל. ואתרכין:

רש"י

עולמין מטורא דבית אפרים
מתלמידי נבייא הב כעז להון
כפרא דכספא ותריין איצטלון
דלבושא: כג ואמר נעמן שרי
סב תרתין כפרין ואתקיה בה
וצר תרתין כפרין דכסף
בתרין פלדסין ותריין
איצטלון דלבושין ויהב
לתרין עולימוהי ונסיבו

לֵאמֹר הִנֵּה עֵתָהּ זֶה בָּאוּ אֵלַי שְׁנַיִם-נְעָרִים מֵהַר
אֶפְרַיִם מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים תְּנֵה-נָא לָהֶם כֶּכֶר-כֶּסֶף
וּשְׁתֵּי חֲלִיפוֹת בְּגָדִים: כִּג וַיֹּאמֶר נְעֻמָן הוּאֵל קַח
כֶּכֶרִים וַיִּפְרֹץ-בּוֹ וַיִּצַר כֶּכֶרִים כֶּסֶף בְּשְׁנַיִ חֲרָטִים
וּשְׁתֵּי חֲלִיפוֹת בְּגָדִים וַיִּתֵּן אֶל-שְׁנַיִ נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ
לִפְנָיו:

קדמוהי:

master has sent me, saying, Behold, now there have come to me from the hill-country of Efrayim two young men of the sons of the prophets; give them, please, a talent of silver, and two changes of clothing. (23) And Na'aman said, Since [this is so], take two talents. And he urged him, and bound two talents of silver in two bags, with two changes of clothing, and laid them upon two of his servants; and they carried them before him.

RASHI

he let himself slip down (see Rashi Genesis 24:64). (23) **Since** — Take an oath that the prophet sent [you], and I will give you two talents. **And he urged him** — He encouraged him. **Bags** — types of clothes or scarves. **Upon two of his servants** — of Na'aman. **And they carried them before him**— before Gechazi.

רש"י
(כג) הואל. השבע ששלח הנביא, ואתן לך שני כפרים: ויפרץ בו. ויחזק בו: בגדים וסודרין: אל שני נעריו. של נעמן: וישאו לפניו. לפני גחזי:

WRITINGS Proverbs 24

יט לא תתחסם בבישיא ולא
תטן ברשיעיא: כ מטול דלא
הויא אחריתא טבא לבישי
ושרגהון דרשיעי נדעד:
כא דחל מן אלהא ברי ומן

כתובים משלי פרק כד
יט אַל-תִּתְחַר בַּמְרָעִים אַל-תִּקְנָא בְּרָשָׁעִים: כ כִּי
לֹא-תִהְיֶה אַחֲרֵית לָרַע נֵר רָשָׁעִים יִדְעֶךָ: כא יֵרָא-
אֶת-יְדוּהַ בְּנֵי וּמַלְךְ עִם-שׁוֹנִים אַל-תִּתְעַרֵּב: כב כִּי-

(19) Do not rival evildoers, neither be envious of the wicked. (20) For there will be no future for the evil man, the lamp of the wicked shall be put out. (21) My son, fear the Lord and the king, and meddle not with those who are given to

RASHI

(19) **Do not rival** — to be like them. (20) **The lamp of the wicked shall be put out** — shall flicker. (21) **My son, fear the Lord and the king** — Fear the Lord and the flesh-and-blood king. **With those who are given to change**— who change their ways.

רש"י
(יט) אל תתחר. להיות כמותם: (כ) נר רשעים ידעך. יקפץ: (כא) ירא את ה' בני ומלך. ירא את ה' ואת המלך בשר ודם: עם שונים. המשנים

bring meal-offerings [of every number] of tenths from one to sixty. [Since he had specified a certain number of tenths to be brought in one vessel, it would not fulfill his specification, according to Rebbi, were he to bring the maximum quantity (sixty tenths) in one vessel, for Rebbi is of the opinion that once a certain number of tenths have been determined for one vessel, that vessel may contain neither more nor less than the number specified. Accordingly, the only possible

solution is to bring sixty meal-offerings, each containing a different number of tenths (i.e., the first vessel, one tenth, the second, two tenths, etc. [in total he brings 1,830 tenths]); in this way, he will certainly have brought the meal-offering he specified. The law does not follow Rebbi.] (3) [If a man said,] "I take upon myself to offer [pieces of] wood," he must bring not less than two [large] pieces. If [he said,] "... frankincense," he must bring not less than a fist-full. The fist-full is specified in five cases: a) if a man said, "I take upon myself to bring frankincense," he must bring not less than a fist-full; b) if he offered a meal-offering, he must bring a fist-full of frankincense with it; c) if a man offered up the fist-full outside [the Temple court] he is liable [to the penalty of *karet*]; d) and e) the two dishes [of frankincense that were set on the table with the showbread] require two fist-fulls. (4) [If a man said,] "I take upon myself to offer gold [coin]," he must bring not less than a golden *dinar*; if [he said, "...] silver [coin]," he must bring not less than a silver *dinar*; if [he said, "...] copper," he must bring not less than [the value of] a silver *me'ah*. [If he said,] "I specified [how much I would bring], but do not know what I specified," he must bring so much until he says, "I certainly did not intend to give so much!" (5) [If a man said,] "I take upon myself to offer wine," he must bring not less than three *log* [this being the

ששים עשרון. רבי אומר, יביא מנחות של עשרונים מאחד ועד ששים: ג הרי עלי עצים, לא יפחות משני גזירין. לבונה, לא יפחות מקמץ, המשה קמצים הן, האומר הרי עלי לבונה, לא יפחות מקמץ. המתנדב מנחה, יביא עמה קמץ לבונה. המעלה את הקמץ בחוץ, חיב. ושני בויכין טעונין שני קמצים: ד הרי עלי זהב, לא יפחות מדינר זהב. כסף, לא יפחות מדינר כסף. נחושת, לא יפחות ממעה כסף. פרשתי ואני יודע מה פרשתי, הוא מביא עד שיאמר לא לכה נתכונתי: ה הרי עלי יין,

רבנו עובדיה מברטנורא

ואין הלכה כר' יהודה: **ב מנחה או מין המנחה.** האומר הרי עלי מנחה, או מין מנחה: **יביא אחת.** מן המנחות האמורות בפרשה: **מנחות** עלי, או שאומר מין מנחות עלי, יביא שתי מנחות ממין אחד: **פירשתי.** מיני מנחות שאביא. ואני יודע כמה מינים הם שנדרתי להביא: **מביא חמשתן.** מנחת סולת, מנחת מרחשת, מנחת מחבת, מנחת מאפה תנור והיא באה שני מינים, חלות ורקיקין: **פירשתי מנחה של עשרונים** בכלי אחד, ואני יודע כמה עשרונים קבעתי בה: **יביא ששים עשרון.** דטפי מהכי ליבא לספוקי. ואי בציר מהכי נדר, לא איכפת לך דמתנה ואומר כמה שפירשתי יזא לנדרי והשאר יזא לנדבה: **רבי אומר.** כיון דאמר מנחה דמשמע חודא, אלמא בכלי אחד קבעה, ואם יביא ששים בכלי אחד, שמא בציר מהכי נדר והויא מנחה יתירה, דאית ליה לרבי דקביעותא דמנא מלתא היא, הלכך יביא ששים מנחות מאחת ועד ששים, חודא של ששים, חודא של שנים, חודא של שלשה, חודא של ארבעה, עד ששים, שנמצא מביא בין הכל אלף שמונה מאות ושלשים עשרון, דודאי חודא מנייהו נדר, ואיך נדבה. ואין הלכה כרבי: **ג לא יפחות משני גזירין.** שתי בקעיות גדולות. דמיעוט עצים שנים: **המעלה את הקומץ בחוץ חיב.** כרת. דהעלאה היא. ובהאי כללא הוי נמי המעלה קומץ בפנים דהקטרה מעליותא היא, הלכך חשיב חמשה קומצים ותו לא, ולא חשיב להאי דהמעלה קומץ בפנים לקומץ ששית: **ושני בויכים.** של לחם הפנים: **ד לא יפחות מדינר זהב.** והוא שיאמר

smallest quantity of wine prescribed in the libations that accompanied the animal offering, namely, three *log* for a lamb]. If [he said, "...] oil," he must bring not less than one *log* [the minimum quantity of oil prescribed for a meal-offering]; but Rebbi says, Not less than three *log* [this being the minimum prescribed in meal-offerings that are offered with the libations]. [If he said,] "I specified [how much I would offer], but I do not know what quantity is specified," he must bring that quantity which

is the most that is brought on any one day [i.e., the first day of Sukkot which was on a Sabbath, in which one hundred and forty *log* were brought]. (6) [If a man said,] "I take upon myself to offer a burnt-offering" [which must be a male animal], he must bring a lamb. [This is the least expensive animal that can be offered as a burnt-offering]. Rabbi Elazar ben Azariah says, [He may bring] a turtle-dove or a young pigeon. [If he said,] "I specified a beast of the herd [*bakar*], but I do not remember which I specified," he must bring [both] a bull and a bull-calf [the view of Rebbi; the *halachah* however is, he brings only the bull; the principle of "in two hundred, there is one hundred" is applied]. [If he said, "I specified] a beast of the cattle [*beheimah*], but I do not remember which I specified," he must bring a bull, a bull-calf, a ram, a male goat, a male kid, and a male lamb. [If he said,] "I specified [some kind of burnt-offering], but I do not remember which I specified," he must add to these a turtle-dove and a young pigeon. (7) [If a man said,] "I take upon myself to offer a thanksgiving-offering or a peace-offering [which may be either a male or female animal]," he must bring a lamb. [If he said,] "I specified a beast of the herd, but I do not remember which I specified," he must bring a bull and a cow, a bull-calf, and a heifer. [If he said, "I specified] a beast of the cattle, but I do not remember which I specified,"

לא יפחות משלשה לגין. שמן, לא יפחות מלג. רבי אומר, שלשה לגין. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי, יביא כיום המרבה: ו הרי עלי עולה, יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר, (או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר ואיני יודע מה פרשתי, יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי, יביא פר ועגל איל גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי, מוסיף עליהם תור ובן יונה: ז הרי עלי תודה, ושלמים, יביא כבש. פרשתי מן הבקר ואיני יודע מה פרשתי, יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן

רבנו עובדיה מברטנורא

לא, דלמא נסבא דדהבא קאמר, דהיינו חתיכה של זהב: נחושת לא יפחות ממעה כסף. שיביא נחושת ששוה מעה כסף: פירשתי. כך וכך זהב: ואיני יודע כמה פירשתי. יביא כל כך עד שידע בעצמו שמעולם לא נתכוין לכל כך: ה הרי עלי יין. לנסכים: לא יפחות משלשה לוגין. שהן פחותים שבנסכים, רביעית ההין לכבש תלתא לוגין הוו. שההין שנים עשר לוגין: שמן לא יפחות מלוג. שהפחות שבמנחות, עשרון סולת, והיא טעונה לוג שמן רבי אומר שלשה לוגין. כפחות שבמנחת נסכים, עשרון לכבש בלול ברביעית ההין שמן. ואין הלכה כרבי: כיום המרובה. כיום טוב הראשון של חג הסוכות כשחל להיות בשבת. שאותו היום מרובה בנסכים לקרבנות של חובת היום מכל שאר ימות השנה. דהו שלשה עשר פרים וארבעה עשר כבשים וארבעה מוספים, שנים מוסף דשבת ושנים מוסף דחג ואילים שנים ושעיר אחד, והנסכים הצריכים לכולם, מאה וארבעים לוג: ו הרי עלי עולה יביא כבש: ר' אלעזר בן עזריה אומר או תור או בן יונה. באתריה דתנא קמא לא היו קורים עולה סתם אלא לעולת בהמה, ופחותה שבעולת בהמה הוא כבש, הלכך יביא כבש. ובאתריה דרבי אלעזר בן עזריה היו קורים עולה סתם גם לעולת העוף, הלכך יביא תור או בן יונה. ומר כי אתריה, ומר כי אתריה: יביא פר ועגל. זכרים ולא נקבות, דעולה ליבא לספוקי אלא בזכרים. ומתניתין רבי היא דאמר לקמן המתנדב קטן והביא גדול לא יצא. אבל רבנן פליגי עליה ואמרי המתנדב קטן והביא גדול יצא,

he must bring a bull and a cow, a bull-calf and a heifer, a ram and a ewe, a male goat and a female goat, a male kid and a she-kid, a male lamb and a ewe. (8) [If a man said,] "I take upon myself to offer an ox," he must bring one with its libations to the value of a *maneh* [one *maneh* = 25 *se'ah*; one *sela* = 4 *dinar*. The prices mentioned for the various beasts are specified in the Oral Law]. If [he said, "...] a calf," he must bring one with its libations to the value of five *selaim*; if [he said, "...] a ram," he must bring one with its drink-offerings to the value of two *selaim*. [If he said, "...] a lamb," he must bring one with its libations to the value of one *sela*. [If he said, "...] an ox valued at one *maneh*," he must bring one worth a *maneh*, aside from its libations; [if he said, "...] a calf valued at five *selaim*," he must bring one worth five *selaim*, aside from its libations; [if he said, "...] a ram valued at two *selaim*, he must bring one worth two *selaim*, aside from its libations; and [if he said, "...] a lamb valued at one *sela*," he must bring one worth one *sela*, aside from its libations. [If he said, "I take upon myself to offer] an ox valued at a *maneh*," and he brought two together worth a *maneh*, he has not fulfilled his obligation, even if one was worth a *maneh* less one *dinar*, and the other also was worth a *maneh* less one *dinar*. [If he said, "...] a black one," and he brought a white one, or "a white one," and he brought a black one, "a large one," and he brought a small one, he has not fulfilled his obligation. [If he said,] "a small one," and he brought a large one, he has fulfilled his obligation; but Rebbi says, He has not fulfilled his obligation (see Mishnah 6, above). (9) [If a man said,] "This ox shall be a burnt-offering," and it incurred a blemish [and consequently, it is no longer fit for sacrifice but rather, must be sold and another burnt-offering brought with the proceeds thereof], he may, if he so desires, bring two with the proceeds thereof. [If he said,]

רבנו עובדיה מברטנורא

קטן והביא גדול יצא, דיש בכלל מרובה מועט. והלכה כחכמים: פירשתי. אחד מקרבנות הבהמה: ואיני יודע מאיזה מזה פירשתי. יביא מכל מיני בהמה הזכרים גדולים וקטנים, דהיינו פר ועגל איל ושעיר וגדי וטלה: פירשתי. את המין: ואיני יודע מה פירשתי. אם מין הבהמה או מין העוף: ׀ תודה ושלמים. תודה או שלמים: יביא כבש. פחות שבתורה ושלמים: יביא פר ופרה. דתודה ושלמים איכא לספוקי בזכרים ונקבות: ורחל. נקבה בת שתי שנים: גרי. בן שנה מן העזים: שעיר. עז בן שתי שנים: טלה. כבש בן שנתו: ׀ יביא הוא ונסכיו במנה. כך נתפרש דינו בתורה שבעל פה, שיהא ערך השור עם נסכיו מנה: עגל יביא הוא ונסכיו בחמש סלעים: אמר הרי עלי שור במנה. יביאנו במנה חוץ מנסכיו שהרי כך קבעו: שור במנה והביא שנים במנה לא יצא. שהרי קבע שור במנה: קטן והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא. משום הכי תנא פלוגתא דרבי ורבנן הכא בסיפא, לפרושי דרישא לאו דברי הכל היא אלא רבי היא ולא רבנן. ואין הלכה כרבי: ט ונסתאב. שנפל בו מום. דבעל מום אקרי טמא. כדכתיב ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה, ובעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר, כדפרשין בפרקין דלעיל: אם רצה יביא בדמיו שנים. ולא דמי לרישא דאמרין שור במנה והביא שנים במנה לא יצא. דהתם דאמר הריעלישור במנה חייב

הבהמה ואיני יודע מה פירשתי, יביא פר ופרה עגל ועגלה איל ורחל גדי וגדיה שעיר ושעירה טלה וטליה: ׀ הרי עלי שור, יביא הוא ונסכיו במנה. עגל, יביא הוא ונסכיו בחמש. איל, יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש, יביא הוא ונסכיו בסלע. שור במנה, יביא במנה חוץ מנסכיו. עגל בחמש, יביא בחמש חוץ מנסכיו. איל בשתיים, יביא בשתיים חוץ מנסכיו. כבש בסלע, יביא בסלע חוץ מנסכיו. שור במנה והביא שנים במנה, לא יצא, אפלו זה במנה חסר דינר וזה במנה חסר דינר. שחור והביא לבן, לבן והביא שחור, גדול והביא קטן, לא יצא. קטן והביא גדול, יצא. רבי אומר, לא יצא: ט שור זה עולה, ונסתאב, אם רצה יביא בדמיו שנים. שני

“These two oxen shall be a burnt-offering,” and they incurred a blemish, he may, if he so desires, bring one ox with the proceeds thereof; but Rebbi forbids it [in the first instance; if, however, he did bring two, even Rebbi agrees that it is valid]. [If he said,] “This ram shall be a burnt-offering,” and it incurred a blemish, he may, if he so desires, bring a lamb with the proceeds thereof. [If he said,] “This lamb shall be a burnt-offering,” and it

incurred a blemish, he may, if he so desires, bring a ram with the proceeds thereof; but Rebbi forbids it. If a man said, “One of my lambs shall be consecrated,” or “One of my oxen shall be consecrated,” and he had only two [lambs or two oxen], the larger one is consecrated [since we assume he meant the one of superior quality]. If he had three, the middle one [may also have been referred to, and is therefore] consecrated, [since it is of superior quality when compared to the smallest. Therefore, because of the doubt, he waits until the middle one becomes unfit for sacrifice and then brings the larger one. In this way, all possibilities are taken into account. If, in fact, he had meant the middle ox, it is now unfit and may be substituted with the large ox; and if he had meant the large ox, he is now fulfilling his word.] [If he said] “I specified one, but I do not remember which it was I specified,” or [if he said], “My father told me [before he died that he had specified one], but I do not know which it is,” the largest one among them must be consecrated [where one specifies and doesn't remember, it is assumed he meant the largest]. (10) [If a man said,] “I take upon myself to offer a burnt-offering,” he must offer it in the Temple [in Jerusalem]; and if he offered it in the temple of Chonyo, he has not fulfilled his obligation. [The temple of Chonyo was erected in Alexandria, Egypt, by Chonyo (son of Shimon the Tzaddik), who had fled from Eretz Yisrael. It was modeled after the Temple in Jerusalem, and

רבנו עובדיה מברטנורא

עד שיביאנו. אבל הכא בשור זה ונסתאב שאני, דכיון דאמר שור זה אקריב עולה, ונסתאב, אול ליה נדריה, דתו לא מצי לקיומיה: **רבי אוסר**. לכתחלה: אבל אם הביא יצא, דכיון דאמר זה, אינו חייב באחריותו. ואין הלכה כרבי: **הבינוני שבהן הקדש**. אף הבינוני שבהן הקדש, דכי יש לו שנים, הגדול הקדש, שהמקדיש בעין יפה מקדיש ומסתמא הטוב שבהן הקדיש, דכתיב (דברים יב) מבחר נדריכם. וכי יש לו שלשה, חוששין אף לבינוני. דלא ידעין אהי מנייהו חל ההקדש, אי אגדול דהוי עין יפה, אי אבינוני דהוי עין יפה לגבי קטן, הלכך תרוייהו אסירי. מיהו לא קרב למזבח אלא חד מנייהו והיכי עביר דלשתרי חד מנייהו, ממתין לבינוני עד שיומם ומחלל אותו אגדול, דממה נפשך, אי אבינוני חל ולא אגדול, הרי נפל בו מום וחללו. ואי אגדול חל מעיקרא, נמצא בינוני חולין מעיקרא: **פירשתי**. איזה מהן, ולא ידעתי איזה הוא: **או שאמר אמר לי אבא**. בשעת מיתתו, אחד משוורי הפרשתי להקדש ואיני יודע על איזה מהן אמר לי: **הגדול שבהן הקדש**. דהיכא דאמר פירשתי, ליכא ספיקא דודאי הגדול פירש: **בבית חוניו**. בית המקדש שבנה חוניו בנו של שמעון הצדיק באלכסנדריא של מצרים. שכשמת שמעון הצדיק אמר להם, חוניו בני ישמש תחת, מפני שהיה בקי ורגיל בעבודה יותר משמעתי אחיו. ולא קבל עליו חוניו להיות כהן גדול לפי שהיה שמעי אחיו גדול ממנו שתי שנים ומחצה. ונתמנה שמעי כהן גדול תחת אביו. לימים נתקא חוניו בשמעתי אחיו, אמר לו בא ואלמדך סדר

שורים אלו עולה, ונסתאבו, אם רצה יביא בדמיהם אחד. רבי אוסר. איל זה עולה, ונסתאב, אם רצה יביא בדמיו כבש. כבש זה עולה ונסתאב, אם רצה יביא בדמיו איל. רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש, ואחד משורי הקדש, היו לו שנים, הגדול שבהן הקדש. שלשה, הבינוני שבהן הקדש. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי, או שאמר, אמר לי אבא ואיני יודע מה, הגדול שבהן הקדש: **י הרי עלי עולה**, יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית חוניו,

the regular system of sacrifices was established there.] [If he said], “I take upon myself to offer a burnt-offering, but I will offer it in the temple of Chonyo,” [it is as if he had said “I offer this as a burnt-offering on the condition that I can kill it,”] he must offer it in the Temple [for by his opening words, “I take upon myself to offer a burnt-offering,” he has sanctified it and sanctified animals are not permitted to be

slaughtered out of the Temple courtyard]. Yet if he offered it in the temple of Chonyo, he has fulfilled his obligation [regarding the vow; however, he incurs the punishment of *karet* for slaughtering outside the Temple courtyard]. Rabbi Shimon says, Such is no burnt-offering [i.e., the animal does not become sanctified at all]. [If a man said,] “I will be a Nazirite,” he must bring his offerings [literally, “he must shave.” This expression is used throughout for the offerings which the Nazirite brings on the completion of his vow when he shaves his head (see Numbers 6:18)] in the Temple; and if he brought them in the temple of Chonyo, he has not fulfilled his obligation. [If he said,] “I will be a Nazirite, but I will bring my offerings in the temple of Chonyo,” he must bring them in the Temple; yet, if he brought them in the temple of Chonyo, he has fulfilled his obligation. Rabbi Shimon says, Such is not a Nazirite [and may drink wine, etc.]. The priests who ministered in the temple of Chonyo were not allowed to minister in the Temple in Jerusalem; and, needless to say, [this is so of priests who ministered to] another matter [a euphemism for idolatry], for it is written, “nevertheless, the priests of the high places came not up to the altar of the Lord in Jerusalem, but they did eat unleavened bread among their brethren.” (II Kings 23:9) Thus, they

רבנו עובדיה מברטנורא

עבודה, הליבו כתונת בד דקה שלובשות הנשים על בשרן ועליה אזור צר קטן והעמידו אצל המזבח, יצא ואמר לאחיו הכהנים ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו, אותו היום שאתמנה לכהן גדול, אלבש כתונת שליכי וחגור באזור שליכי. בקשו אחיו הכהנים להרגו. סח להם כל המאורע. בקשו להרוג את חוניו. רץ מפניהם לבית המלך, ועדיין כל הרואה אותו אומר זה הוא. הלך לו לאלכסנדריא של מצרים שהיו בה רבבות מישראל, ועשה שם מקדש ובנה מזבח והעלה עליו לשם ה'. ועל אותו מזבח נתנבא ישעיה ביום ההוא יהיה מזבח לה' בתוך ארץ מצרים. ועמד הבית ההוא קרוב למאתים שנה ונקרא בית חוניו על שמו. והכל מודים שהקרבנות שהיו קרבים שם אינן קרובן. לפיכך מי שאמר הרי עלי עולה והקריבה שם לא יצא ידי נדרו: **שאקריבנה בבית חוניו**. נעשה כאומר הרי עלי עולה על מנת שאהרגנה ולא אתחייב באחריותה, הלכך אם הקריבה בבית חוניו יצא ידי נדרו אבל חייב כרת משום שוחט בחוץ, שהרי קרא עליה שם עולה: **רבי שמעון אומר אין זו עולה**. והרי הוא חולץ גמורים. שאין שם הקדש חל עליה כלל כשאמר שאקריבנה בבית חוניו. ואין הלכה כרבי שמעון: **ואם גלח בבית חוניו לא יצא**. אלא יחזור ויגלח במקדש בירושלים ושם יביא קרבנותיו: **שאגלח בבית חוניו אם גלח בבית חוניו**. יצא. דהאי גברא שנדר בניזיר כדי שיגלח בבית חוניו, לצעורי נפשיה נתכוין ומפני שהיה קרוב לבית חוניו ורחוק מארץ ישראל אמר אי סגי בבית חוניו טרחנא, טפי לא מצינא לאצטעורי, ולא חל שם נזירות עליו אבל נעשה כמי שנשבע שלא לשתות יין עד זמן פלוני: **רבי שמעון אומר**. אינו נזיר כלל ומותר לשתות יין. ואין הלכה כרבי שמעון: **ואין צריך לומר לדבר אחר**. אם שמשו לעבודה זרה שלא

לא יצא. שאקריבנה בבית חוניו, יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית חוניו, יצא. רבי שמעון אומר, אין זו עולה. הריני נזיר, יגלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו, לא יצא. שאגלח בבית חוניו, יגלח במקדש. ואם גלח בבית חוניו, יצא. רבי שמעון אומר, אין זה נזיר. הכהנים ששמשו בבית חוניו, לא ישמשו במקדש בירושלים, ואין צריך לומר לדבר אחר, שנאמר (מלכים ב כג), אך לא יעלו כהני

are similar to those that had a blemish (see Leviticus 21:17) in that they are entitled to share and eat [of the consecrated things], but, they are not permitted to offer sacrifices. (11) It is said of the burnt-offerings of cattle, “a fire-offering, [with] a pleasing fragrance [to the Lord],” (Leviticus 1:9), and of the burnt-offerings of birds, “a fire-offering [with] a pleasing fragrance [to the Lord],” (Leviticus 1:17) to teach you that it is the same regardless whether a man offers much or little, so long as he directs his heart towards Heaven.

רבנו עובדיה מברטנורא

ישמשו עוד בירושלים: והרי הן כבעלי מומין. שחולקים ואוכלים בקדשים:

Gemara Menachot 110a

Rabbi Zera said, Where do we find a Scriptural reference to this? [“That it is the same whether a man offers much or little.”] In the verse, “Sweet is the sleep of a laboring man [ha-oved], whether he eats little or much” [Ecclesiastes 5:11; ha-oved is here given the meaning of one who brings an offering, and the interpretation of the verse is therefore: Sweet is the sleep of the man who brings an offering; whether it is little or much, he shall enjoy the reward for this]. Rabbi Adda bar Ahavah said, In the verse: “When goods increase, they who eat them are increased; and what advantage is there to the owner thereof except the beholding of them with his eyes?” (Ecclesiastes 5:10) [The interpretation of the verse is: When offerings increase there are many priests that eat them; but what advantage is the abundance of offerings to the Holy One, the Owner of all, except the beholding of the heart that prompts the offering?] It was taught: Rabbi Shimon ben Azzai said, Come and see what is written in the chapter of the sacrifices. Neither *el* nor *elohim* [meaning God, for these terms are also used in connection with idols (Maharsha)] is found there, but only “the Lord,” so as not to give sectarians any occasion to rebel [by finding support in Scripture for their heretical belief in the plurality of deities]. Furthermore, it is said of a large ox, “A fire-offering [with] a pleasing fragrance [to the Lord];” of a small bird, “A fire-offering [with] a pleasing fragrance,” and of a meal-offering, “A fire-offering [with] a pleasing fragrance;” to teach you that it is the same whether a man offers much or little, so long as he directs his heart towards Heaven. And lest you say, “He needs it for food,” the text therefore states “If I were hungry, I would not tell you; for the world is Mine and the fullness thereof.” (Psalms 50:12) And it also

הבמות אל מזבח יי בירושלים כי אם אכלו מצות בתוף אחיהם, הרי הם כבעלי מומין, חולקין ואוכלין, אבל לא מקריבין: יא נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניהוח, ובעולת העוף אשה ריח ניהוח, ובמנחה אשה ריח ניהוח, ללמד, שאחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכוון אדם את דעתו לשמים:

גמרא מנחות דף קי.

אמר רבי זירא מאי קראא (קהלת ה) מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל רב אדא בר אהבה אמר מהכא (שם) ברבות הטובה רבו אוכליה ומה כשרון לבעליה כי אם ראות עיניו. תניא אמר רבי שמעון בן עזאי בא וראה מה כתיב בפירשת קרבנות שלא נאמר בהן לא אל ולא אלהים אלא לה' שלא לתן פתחון פה לבעל דין לחלוק. ונאמר בשור הגס (ויקרא א) אשה ריח נחת ובעוף הדק אשה ריח נחת ובמנחה אשה ריח נחת לומר לך אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוון את לבו לשמים שמא תאמר לאכילה הוא צריך תלמוד לומר (תהלים ג) אם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלוואה ונאמר (שם) כי לי

says, "For every beast of the forest is Mine, and the cattle upon a thousand hills. I know all the fowls of the mountains; and the wild beasts of the field are Mine. Do I eat the flesh of bulls, or drink the blood of goats?" (ibid. verses 10, 11, 13) I did not bid you to sacrifice so that you should say, "I will do His will that He may do my will" [the ritual of sacrifice was an ordinance of God which was not to be performed in order to obtain a favor from Him, but simply, because He had willed it so]. You do not sacrifice for My sake [i.e., My benefit],

but for your own sakes [to attain atonement], as it is written, "You shall sacrifice it at your will [i.e., for your sake]." (Leviticus 19:5) Another interpretation is: "You shall sacrifice it at your will" — sacrifice it with the proper intention. As Shmuel once asked of Rav Huna, From where do we know that the offering is invalid if the act [of slaughtering] was performed incidentally [if, e.g., a man was handling a knife when it accidentally fell from his hand and it slaughtered an offering]? [He replied,] Because it is written, "And he shall slaughter the bullock," (Leviticus 1:5) thus teaching that the slaughtering should be intended for the bullock. Said the other, This we already know; but from where do we know that this [condition] is indispensable? [He replied] Because it is written, "You shall sacrifice it at your will," that is to say, sacrifice it with the proper intention [since we have two verses, each teaching that the slaughtering of the sacrifice must be intentional, this condition becomes indispensable, in accordance with the Rabbinic rule: Wherever Scripture repeats an injunction in connection with holy things it is meant to be indispensable].

כל חיתו יער בהמות בהררי אֶלְךָ יִדְעָתִי כָּל עוֹף הַרִים וְזִוֵּי שָׂדֵי עֲמָדֵי הָאוֹכֵל בְּשָׂר אֲבִירִים וְדָם עֲתוּדִים אֲשֶׁתָּהּ לֹא אֲמַרְתִּי אֲלֵיכֶם זָבָחוּ כְּדֵי שֶׁתֹּאמְרוּ אֲעֲשֶׂה רְצוֹנִי וְיַעֲשֶׂה רְצוֹנִי לֹא לְרְצוֹנִי אֲתֶם זֹבְחִים אֲלֵא לְרְצוֹנְכֶם אֲתֶם זֹבְחִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא י') לְרְצוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּ. דָּבָר אַחֵר לְרְצוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּ לְרְצוֹנְכֶם זָבָחוּ לְדַעְתְּכֶם זָבָחוּ כְּדַבְעָא מִיָּדִיהָ שְׁמוּאֵל מֵרַב הוּנָא מְנִין לְמַתְעַסֵּק בְּקִדְשִׁים שֶׁהוּא פְסוּל שֶׁנֶּאֱמַר (שם א) וְשַׁחֵט אֶת בֶּן הַבָּקָר שֶׁתֵּהָא שְׁחִיטָה לְשֵׁם בֶּן בָּקָר אָמַר לוֹ זֶה בְּיָדֵינוּ הוּא. לְעַכְבַּ מְנִין תְּלִמוּד לומֵר לְרְצוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּ לְדַעְתְּכֶם זָבָחוּ:

זוהר תוריע דף נ ע"א

כתיב כי תבאו אל ארץ כנען ונומר ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם. וכי אשר טב הוא דישתכח באיגון דזכאן למיעאל בארעא. אלא הא אוקמוה לאשכחא מטמונין דאטמרין בביתיהו ולאנהא לון לישראל אבל תא חזי זכאין איגון ישראל דאיגון מתדבקין ביה בקדשא בריוה הוא וקדשא בריוה הוא רחים להו דכתיב (מלאכי א) אהבתי אתכם אמר יי ומגו רחימותא דיליה אעיל להו לארעא קדישא לאשראה שכינתיה בנייהו ולמהוי דייגריה עמהון וישראל דישתכחון קדישין על כל בני עלמא. תא חזי כתיב (שמות לה) וכל הנשים אשר נשא לבן ונומר בשעתא דהו עבדין עבדתא הו אמרי דא למקדשא. דא למשכנא דא לפרוכתא. וכן כל איגון אוקמין בנין דישרי קדושה על ידיהו ויתקדש ההוא עבדתא. וכד סליק לאתריה בקדושה סליק. כגונא דא מאן דעביד עבדתא לעבודה זרה או לסמרא אחרא דלא קדישא. בין דאדפר ליה על ההוא עבדתא הא רוח מסאבא שריא עלוי וכד סליק עבדתא במסאבא סליק כנעניים פלחי לעבודה זרה איגור ומתדבקין בלהו כחדא ברוח מסאבא בעבודה זרה והו כגין כגין לפרצופיהו (ס"א למנופיהו) ולגייעוליהו לסמרא מסאבא לעבודה זרה וכד שראן למבני הו אמרי מלה וכיון דאתדבר בפומיהו סליק עליה רוח מסאבא וכד אסתליק עבדתא ברוח מסאבא אסתליק. בין דעאלו ישראל בארעא בעא קדשא בריוה הוא לדכא לון ולקדשא לון

ארעא ולאפנאה אתר לשכינתא דלא תשרי שכינתא גו מסאבא ועל דא בההוא נגע צרעת הוו סתרינ בנינין דאעין ואבנין דאתעבירו במסאבא. תא חזי אי עובדא דא הנה לאשכחא מממונין בלחודוי והדרון אבנין לבתר כמה דאינון לאתרייהו ועפרא לאתרייה אכל קרא בתיב וחלצו את האבנים וכתוב ועפר אחר יקח. בגין דיתעבר רוח מסאבא ויתפני ויתקדש השתא כמלקדמין וישתכחו ישראל בקדושה ובדיורא קדישא למשרי בינייהו שכינתא ועל דא מאן דבני בגין פד שארי למבני בעי לאדפרא בפומה דהא לפולחנא דקדשא בריד הוא הוא בני דבני דבתיב (ירמיה כב) הוי בונה ביתו בלא צדק. וגומר. וכדין סייעתא דשמיא שארי עלוי וקדשא בריד הוא זמין עליה קדושתא וקארי עליה שלם הדא הוא דבתיב (איוב ה) וידעת כי שלום אהלך וגומר:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Rabeinu Yonah, Sha'arei Teshuvah, 2d

שערי תשובה לרבינו יונה דף ב ע"ד

One of the fundamental principles of repentance is the abandoning of the sin. One must reject his evil ways and resolve whole heartedly never to resort to this path again, and that if he did wrong, he will no longer continue to do so. This idea is expressed by the verse, "Return, return, from your evil ways." (Ezekiel 33:11) And it says, "Let the wicked abandon his way." (Isaiah 55:7) You should be aware that an individual who happened to sin because he was overcome by a powerful desire, and his impulse was too strong for him and consequently overpowered him. His thoughts and senses were not enjoined to battle the desire when it accosted him; they did not hasten to still the stormy waters of desire to quiet them. This enabled the evil impulse to ensnare him in its nets. He fell into its trap temporarily, when his impulse overwhelmed him, but not because it was his will to seek out sin and to transgress. Be aware that the first step of such a person's repentance is regret, feeling anguish in his heart because of his sin, and for his soul to be tormented, feeling as bitter as wormwood. Then, he should increase the fear of God in his soul, day by day. He should set the fear of God in his heart at every moment until he will become steadfast of heart, secure with God so that if the evil impulse were to accost him again as it did previously, causing his desire to swell within him, as it did the first time, his heart

מעיקרי התשובה עזיבת החטא כי יעזוב דרכיו הרעים ויגמור ככל לבבו כי לא יוסיף לשוב בדרך ההוא עוד ואם און פעל לא יוסיף כענין שנאמר (יחזקאל לג) שובו שובו מדרכיכם הרעים ונאמר (ישעיה נה) יעזוב רשע דרכו. ודע כי מי אשר חטא על דרך מקרה כי התאוה תאוה ויחזק עליו יצרו ויתקפוהו ולא נחלצו רעיוניו וחושיו בפגועו בו ולא מיהרו לגעור בים התאוה ויחרב על פן יגירהו היצר בחרמיו ונפל במכמוריו לפי שעתו ועתו בהיות רוח היצר רע מבעתו ולא מאשר חפצו ורצונו למצוא עונו ולעשות כמוהו אחרי זאת. ראשית תשובת האיש הזה החרטה ולשים יגון בלבו על חטאתו ולהיות נפש נענה ומרה פלענה אחרי כן יוסיף בכל יום יראת ה' בנפשו ויתן חתת אלהים בלבבו בכל עת עד אשר יהיה נכון לבו בטוח בה' כי אם יוסיף יעבור בו היצר ויפגשהו בפעם בפעם ורבה עליו תאותו כמשפט הראשון

will not be enticed and will abandon this path [of sin]. As it says, “but whoever acknowledges and abandons will receive mercy.” (Proverbs 28:13) It mentions regret first [i.e., “Let the wicked abandon his way”], then confession, and then the abandonment [of sin i.e., “but whoever acknowledges and abandons”]. But there is a person who constantly places himself on a path that is not good, and walks in his sins every day, repeating his wrong and returning to his course many times. He constantly loves evil and the stumbling block of his sin, and sets before his face desire and the evil impulse as his wish and his goal, so that whatever he plans to do, cannot be withheld from him. The beginning of such a person's repentance is to abandon his path and his evil thoughts, resolving, confirming, and accepting upon himself that he will no longer sin. After that, he should regret his corrupt actions and should confess and return to God. As it says, “Let the wicked abandon his path, and the sinful man his thoughts, and let him return to the Lord, and He will have mercy on him.” (Isaiah 55:7) This is comparable to someone holding an impure creature, coming to immerse and purify himself. First, he must release the impure creature, and only then he is able to immerse and become pure. But as long as he is holding the impure creature, he remains defiled, and the immersion will do him no good. The abandoning of the thought of sin corresponds to the casting away of the unclean creature. Regret over his sin, confession, and prayer are in place of immersion. If suffering and pain befall the wicked individual who constantly conceives ways of walking in his guilt, he should first be chastened and then cast away his evil thought, and desist from his evil actions. This is comparable to a calf that is struck with an ox-goad in order to direct its steps. In the same way, someone who stands on a path that is not good should first accept chastisement, to abandon the paths of death and to walk in a straight path.

לֹא יִהְיֶה נִפְתָּה לְבוּ עָלָיו וַיַּעֲזֹב דְּרָכּוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כח) וּמִוֹדָה וְעֹזֹב יִרְחָם. הַזְּכִיר תַּחֲלָה עַל הַחֲרָטָה הַיְדוּי וְאַחַר כֵּן עֹזֹב. אִךְ הָאִישׁ הַמְתִּיצֵב עַל דֶּרֶךְ לֹא טוֹב תָּמִיד וְגָבַר עַל חֲטָאֵיו דּוֹרֵךְ בְּכָל יוֹם וְשׁוֹנֶה בְּאוֹלָתּוֹ וְשֹׁב בְּמַרְוֹצָתּוֹ גַּם פְּעָמִים רַבּוֹת וּבְכָל עֵת אוֹהֵב הֲרַע וּמְכַשׁוֹל עֹנּוֹ וַיִּשִׁים נֶכַח פָּנָיו רְצוֹנֵי לוֹמַר הַתְּאוּה וְהַיִּצָּר וְחִפְצּוֹ וּמִגְמָתוֹ אֲשֶׁר לֹא יִבְצֵר מִמֶּנּוּ כֹּל אֲשֶׁר יִזֶם לַעֲשׂוֹת. רֵאשִׁית תְּשׁוּבַת הָאִישׁ הַזֶּה לַעֲזוֹב דְּרָכּוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ הֲרַעָה וּלְהַסְכִּים לְקַיִּים לְקַבֵּל עָלָיו בַּל יוֹסִיף לְחַטּוֹא. אַחֲרָי כֵּן יִתְחַרֵּט עַל עֲלִילוֹתָיו הַנִּשְׁחָתוֹת וַיִּתְוֹדֶה וַיִּשׁוּב אֶל ה' כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נה) יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֲנוֹן מַחְשַׁבוֹתָיו וַיִּשׁוּב אֶל ה' וַיִּרְחַמֶּהוּ. וְהַמְשַׁל בְּזֶה לְמִי שְׁאוּחוֹ הַשְּׂרָץ וּבֹא לְטָבוֹל וּלְהַטְהֵר כִּי יִגִּיחַ הַשְּׂרָץ תַּחֲלָה וְאַחֲרָי כֵּן יִטְבוֹל וַיִּטְהַר וְכֹל זְמַן שֶׁהַשְּׂרָץ בָּיְדוֹ עוֹד טוֹמְאָתוֹ בּוֹ וְאִין הַטְּבִילָה מוֹעִילָה. וְהִנֵּה עֲזִיבַת מַחְשַׁבַת הַחֲטָא הִיא הַשְּׁלֵכַת הַשְּׂרָץ. וְהַחֲרָטָה מֵאֲשֶׁר חֲטָא וְהַיְדוּי וְהַתְּפִלָּה בְּמִקוֹם הַטְּבִילָה. וְהִנֵּה כִּי יָבֵא יִסּוּרִין וּמְכַאוּבִים עַל הַרָשָׁע אֲשֶׁר תָּמִיד כֹּל זְמַמְיוֹ לְהַתְּהַלֵּךְ בְּאֲשָׁמָיו יוֹסֵר בְּתַחֲלָה וַיִּשִׁיב מַחְשַׁבְתּוֹ הֲרַעָה אֲשֶׁר חָשַׁב וַיִּכְרִית מֵעַבְדּוֹ מִיַּדּוֹ וְהַמְשַׁל בְּזֶה לַעֲגֹל אֲשֶׁר יְבוֹהוּ בְּמַלְמַד הַבֶּקֶר לְכוּיִן תְּלַמְּיוֹ בֵּן הַמְתִּיצֵב עַל דֶּרֶךְ לֹא טוֹב יִקַּח הַמוֹסֵר תַּחֲלָה לַעֲזוֹב דְּרָכֵי מוֹת לְלַכֵּת דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל:

Practical Law:

Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 4

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ד

(1) Anything that is only offered in the daytime, such as the fist-full [of flour of the meal-offering that is burned on the altar], the frankincense, the incense, and those meal-offerings that are burned, it is permitted to offer them at sunset, and they continue to be consumed all night, just as the parts of a burnt-offering. (2) The libations that accompany an animal sacrifice are only offered in the daytime, as it says, "and for your libations and for your peace-offerings;" (Numbers 29:39) it compares libations to peace-offerings. Just as peace-offerings [are offered only] in the daytime, so too, libations [are offered only] in the daytime. But those libations that are brought themselves may be sanctified at night and may be offered at night. Therefore, if it happens that one wants to bring libations that come by themselves, he sanctifies them and offers them

א כל דבר שאינו קרב אלא ביום כגון הקומץ והלבונה והקטורת ומנחות הנשפרות מותר להקריבן עם מבוא השמש והם מתאכלין והולכין כל הלילה באיברי עולה: ב הנסכים הבאים עם הזבח אין קריבין אלא ביום שנאמר (במדבר כט) ולנסכיכם ולשלמיכם מקיש נסכים לשלמים מה שלמים ביום אף נסכים ביום. אבל הנסכים הבאים בפני עצמן מתקדישין בלילה וקריבין בלילה. לפיכך אם נזדמנו לו נסכים הבאים בפני עצמן מקדישין ומקריבין בלילה ועלות השחר פוסלת בהן באיברי העולות: ג כל היום כשר לסמיכה ולשחיטה ולמליקה להקטר להגשה ולהזיה ולתנופה ולקמיצה ולקרוב המוספין וכל הלילה כשר להקטיר אמורין ואברים זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום ודבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה ואף על פי כן ריזין מקדימין למצות:

at night, and the breaking of dawn disqualifies them, just as it disqualifies the parts of burnt-offerings. (3) The entire day is valid for the [following] procedures: leaning hands, slaughtering [animals], slaughtering [birds], burning incense, presentation, splashing [the blood], waving, taking the fist-full [of flour to be burned on the altar] and for the additional sacrifice [of *mussaf*]. The entire night is valid for the burning [on the altar] of *imurin* [the sacrificial fats] and parts [of burnt-offerings]. This is the rule: A commandment that must be performed in the daytime is valid all day. A commandment that must be performed in the nighttime is valid all night.

Nonetheless, the zealous perform commandments as soon as possible.

TAZRIA FOR THURSDAY NIGHT

תוריע ליל ששי

צירוף יהוה

ט ויהי באתר שחנא עמקא תורא או בהרא תורא סמקא

ט ויהי במקום השחין שאת לבנה או בהרת לבנה אדמדמת ונראה אל הכהן:

(19) And on the place of the inflammation there is a white *se'ait*, or a

RASHI

רש"י

(19) A reddish-white *baheret* — meaning: The affliction is not pure white. Rather, it

(ט) או בהרת לבנה אדמדמת. שאין הנגע לבן חלק, אלא פתוף ומערב בשני מראות. לבן ואדם: